

tržiški Vestnik

LETO IX. — ŠT. 9

Izdajatelj: Zavod »Tržiški vestnik«, Tržič — Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik Vlado Erjavšek — Tiska tiskarna »Gorenjski tisk«, Kranj — Naslov uredništva in uprave: Tržič, Cesta JLA 3. Tel. 255 Številka — računa pri KB 607-705-2-189 — Celoletna naročnina 360 din, posamezna številka 15 din

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

Prvomajska proslava

Letošnji Prvi maj smo v našem mestu prav lepo proslavili. Ko smo se na predvečer praznika zbrali v Cankarjevem domu, da bi počastili ta veliki dan, nas je s svojim prihodom prav prijetno presenetil sekretar glavnega odbora SZDL Slovenije, tovariš Franc Kimovec-Žiga. Tovariš Kimovec nam je spregovoril o V. kongresu SZDL Jugoslavije ter o njegovem pomenu za naš nadaljnji razvoj in za delavsko in socialistično gibanje sploh.

V. kongresu je prisostvovalo preko 40 tujih delegacij iz Azije, Afrike, Latinske Amerike in Evrope. Tuji delegatje so na vsakem koraku kazali veliko navdušenje nad našim gospodarskim in političnim sistemom. Delegati iz neosvobojenih dežel in iz dežel, kjer se še borijo proti diktatorskim režimom in tujim kolonizatorjem, so prišli k nam prav zato, da tu v Jugoslaviji, z govorniškega odra V. kongresa, povedo vsemu svetu, zakaj se borijo. Ti drugopolti delegati so povedali, kako dobro poznajo našo borbo za svobodo in za socializem in da se oni borijo prav za takšne cilje. Lahko smo ponosni, da smo jim vzgled prav mi, Jugoslovani.

Iz SZ in drugih vzhodnih dežel prihajajo glasovi, kako zelo osamljena je Jugoslavija v mednarodnem delavskem in socialističnem gibanju. A na kongresu se je pokazalo, kako so se zmotili kritiki naše stvarnosti! Ves svet je lahko videl, da nismo osamljeni mi, ampak da so osamljeni oni sami in da s tako propagando mnogo škodujejo delavskemu gibanju. Nič ne pomaga lažna propaganda in prazne besede, dejanja govore in o tem so se prepričali tuji delegati, ki niso mogli prehvaliti Jugoslavije.

Tovariš Kimovec je govoril še o sedanjem mednarodnem političnem položaju in izrazil upanje, da bo konferenca na najvišji ravni prispevala k nadaljnemu pomirjenju na svetu. Občani, ki so napolnili Cankarjev dom, so z zanimanjem poslušali izvajanja našega političnega voditelja ter njegov govor pozdravili s ploskanjem.

Po govoru je godbena sekcija DPD Svoboda zaigrala nekaj domačih in partizanskih pesmi. — Godbeniki so igrali to pot prvič z novimi instrumenti, ki so jih kupili s prispevki tržiških kolektivov.

Praznovanje 1. maja v Jelendolu

Sindikalna podružnica gozdnih delavcev v Jelendolu je v počastitev 10. obletnice osvoboditve priredila zelo uspelo proslavo s

spomnimo se

15. maja 1945 je Dan zmage jugoslovanskih narodov.

17. maja 1926 se je na Dunaju začel III. kongres KPJ.

20. maja 1958 je v Lovranu umrl Djuro Salaj, član Izvršnega komiteja CK ZKJ in predsednik sindikatov.

21. maja je Dan vojnega letalstva Jugoslavije.

22. maja 1942 so v Sibeniku ustrelili Rade Končarja, člana politbiroja CK KPJ.

25. maja 1892 se je v Kumrovcu rodil Josip Broz-Tito. — 1920 se je začela v Beogradu stavka 10.000 gradbenih delavcev. — 1944 desant na Drvar. — Dan mladosti

3. junija 1955 je bila objavljena beograjska deklaracija vlad FLRJ in ZSSR.

pestrim sporedom. Pomerili so se kegljači sindikalne podružnice Jelendol in sindikalne podružnice BPT. Gasilsko društvo je izvedlo mokre vaje. Zvečer so se prebivalci Jelendola in Doline zbrali v sindikalni dvorani, kjer je predsednik sindikalne podružnice, tov. Zrim govoril o zgodovini delavskega gibanja in o pomenu praznovanja 1. maja. Sekretar Gozdnega gospodarstva iz Kranja, tov. Rauter pa je spregovoril o delavskem gibanju po svetu. Solski otroci iz Zgornje doline so pripravili kulturni program. Učiteljci Primožičeva in Gregorčičeva imata največ zaslug, da je program tako lepo uspel.

Na 1. maja zjutraj pa so motoristi iz Jelendola pripravili povorko in budnico.

Tako lepe proslave, kot je bila, v Jelendolu še ni bilo. M. M.

Dragemu predsedniku Titu naše najpriskrbenjše čestitke za 68. rojstni dan z željo, da bi nas še dolgo uspešno vodil

ODLIKOVANJA ZA 1. MAJ

Ob Prvem maju je predsednik Republike odlikoval mnogo zaslužnih delavcev po vsej Jugoslaviji. V naši občini je bilo odlikovanih 20 zaslužnih državljanov.

Red dela III. stopnje so dobili: Janez Grum iz osnovne šole heroja Bračiča, Marija Kogoj iz Peko, Mr. ph. Zdenko Lavička, Ivan Plestenjak iz Tovarne kos in srpov, Francka Zavrl iz Bombažne predilnice in tkalnice in Jelka Zagar iz osnovne šole heroja Bračiča.

Medaljo dela pa so prejeli: Franc Alič iz Bombažne predilnice in tkalnice, Frančiška Berger iz BPT, Milena Brezar iz občinskega ljudskega odbora Tržič, Jože Gortner iz BPT, Evstah Janežič iz Runo, Jože Jurjevčič iz občinskega ljudskega odbora, Ivan Kavčič iz Tovarne kos in srpov, Franc Kerne iz Lesno industrijskega podjetja, Marija Klinar iz BPT, Karl Kopač iz Tovarne kos in srpov, Dragica Korošec iz Zdravstvenega doma, Franc Košnjek iz Tovarne finega pohišstva, Janko Krmelj iz Tovarne kos in srpov, Marija Mlakar iz BPT, Ivan Mrak iz Runa, Pavla Pirjevec iz BPT, Peter Praprotnik iz Tovarne kos in srpov, Ludvik Ribnikar iz Peko, Franc Šarabon iz Tovarne finega pohišstva in Ivanka Tušek iz Tovarne kos in srpov.

Odlikovancem čestita k visokemu priznanju tudi naše uredništvo.

VIŠJA PROIZVODNJA VIŠJI STANDARD

Pod tem geslom je bil organiziran 29. aprila občni zbor Občinskega sindikalnega sveta. Poročila o delu sindikalnega sveta in o novih nalogah sindikalne organizacije sta prebrala tovariša Ivan Valjavec in Viktor Kralj. Naše sindikalne organizacije so se predvsem bavile s sistemom delavskega samoupravljanja in se borile za izpolnitev letnega družbenega plana v vseh kolektivih. Obravnavali so tarife pravilnike ter sodelovanje članov sindikata pri sprejemanju pravilnikov. Osnovna skrb naših sindikalnih podružnic v preteklem letu je bila skrb za delavce.

Mnolično sodelovanje sindikatov v upravljanju in političnem življenju v podjetjih vedno napreduje. Velika udeležba na vseh sestankih in občnih zboreh je jamstvo, da bodo sindikati še okrepili svojo vlogo. S hitrim razvojem gospodarstva postaja-

Predsednik Valjavec bere referat o nalogah sindikatov

jo naloge sindikatov zelo obsežne in raznovrstne. Skrbeti morajo za pravilno izkoriščanje delovnih sredstev in za povečanje produktivnosti dela ter za razdeljevanje ustvarjenih dohodkov. Tudi vprašanje norm in premij je še v mnogih kolektivih predmet ostre razprave negodovanja delavcev.

Kadrovska politika in izobraževanje delavcev postajata najvažnejši in osnovni politični nalogi sindikalnih organizacij. Delovni kolektivi razpolagajo z vedno večjim delom ustvarjenega čistega dohodka in je od njih samih odvisno, za kaj bodo ta denar porabili. Tako je celoten kolektiv in kar najbolj zainteresiran za dobro gospodarjenje podjetij. Interes za ekonomično gospodarjenje je največji tam, kjer je individualni ekonomski interes najbolj približan posameznemu delavcu. Tako družbeni vloga delavcev ni več samo formalnost, ampak dobiva svojo vsebino v celotnem našem družbenem sistemu.

V takih pogojih gospodarskega razvoja, kot je naš današnji, že sama ekonomska računica zahteva, da posvetimo čimveč pozornosti človeku tako, da bosta kadrovska politika in izobraževanje postali res tisto, kar naj bi bile. V socialistični družbi postavljamo delavce v ospredje in le s primernim znanjem, ki ga jim moremo omogočiti, bodo lahko ustvarili čimvečji osebni in družbeni dohodek.

V naši občini sta se s problemom človeka doslej bavili le BPT in PEKO, vendar še ti največji tovarni nekoordinirano. To stanje se popravlja prav v zadnjem času, ko tudi v manjših

podjetjih razmišljajo o načinu in organizaciji službe skrbi za človeka. Kadrovsko-socialne sektorje mislijo ustanoviti v RUNO, Tovarni kos in srpov in v Lesno industrijskem podjetju. Tako je akcija, ki so jo sprožili sindikati, v naši občini naletela na plodna tla in bomo z uvedbo kadrovsko-socialne službe odpravili veliko vrzel v naših kolektivih.

V razpravi je govoril o nagrajevanju po učinku in o vplivu nagrajevanja na večjo proizvodnjo delegat iz tovarne PEKO: V Peko so že lani septembra začeli nagrajevati po enoti proizvoda in dober učinek stimulativenega nagrajevanja se je odražal v večji proizvodnji. Letos so že v prvih treh mesecih dosegli za 26 % večjo proizvodnjo, kot lani v istem obdobju. V podjetju tekmujejo posamezni oddelki za čimvečji ekonomski uspeh. Prejemki posameznih ekonomskih enot so odvisni od količine proizvodnje, od ekonomičnosti (varčevanja z elektriko, čim manjši izpad materiala in kar najnižji režijski stroški) in od rentabilnosti oziroma od končne cene proizvoda. Tako je z novim načinom nagrajevanja zelo zaostrena kontrola po oddelkih. Delavci se ne zanimajo več samo le za svoje delovno mesto, ampak za poslovanje celega oddelka. Z

Delovno predsedstvo občnega zbora

novim načinom nagrajevanja so se povečali osebni dohodki delavcev in tudi skladi podjetja.

Tudi v Bombažni predilnici in tkalnici so organizirali 15 ekonomskih enot in prihranke pri materialnih stroških so dali na fond plač.

Predstavniki republiškega sindikalnega sveta je priporočil novemu vodstvu občinskega sindikalnega sveta, naj bi pripravil posvetovanja vseh delovnih kolektivov v občini o dosedanjih izkušnjah novega načina nagrajevanja. Manjša podjetja naj bi porabila bogate izkušnje večjih pri ustanavljanju ekonomskih enot in plačevanju po enoti proizvoda.

Delegati so govorili tudi o kulturno-prosvetni in telesno-vzgojni dejavnosti v občini. Vsi so ugotovili, da je razdrobljena kulturna in športna dejavnost ovira hitrejšemu napredku in bi z združitvijo kulturnih sekcij in športnih klubov dosegli dosti

večje uspehe. Prav posebno vreden poudarek pa so dali delegati vprašanju obrti v naši občini. Pojavlja se dejstvo, da zasebni obrtniki bogatijo na račun večjih podjetij, ki jim za zelo nizke cene odstopajo material, namesto, da bi sama porabila ta material in tako zaposlila tudi novo delovno silo. Obrtniki zaposlujejo tudi mnogo delovne sile v popoldanskem času in si s tem kopičijo kapital. To se pojavlja predvsem v copatarski obrti. Občinski ljudski odbor bo moral resno razmisliti o ustanovitvi nekega večjega obrtnega podjetja socialističnega tipa, kjer bi izdelovali copate in tako konkurirali privatnemu obrtniku. — Tak oddelek naj bi ustanovili pri tovarni PEKO.

Ker imajo sindikati vedno večje naloge, so delegati na občnem zboru izvolili namesto dosedanjega 30-članskega, 59-članski plenim, ki bo letos skrbel za aktivno delo sindikalnih podružnic v naši občini.

Odlok občinskega ljudskega odbora

ODLOK

o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka

1. člen

Na območju občine se predpiše dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka, ki se plačuje v določenem odstotku, predpisanim s tem odlokom, od zneska rednega proračunskega prispevka iz osebnega dohodka delavcev in uslužbencev.

2. člen

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka plačujejo delavci in uslužbenci:

1. gospodarskih organizacij iz panog: industrija, gradbeništvo, gozdarstvo, kmetijstvo, kmetijskih zadrug, obrt (vštevši tudi privatno obrt), razen mesarskega podjetja Tržič, trgovina, razen trgovskih podjetij, ki se pretežno bavijo s prometom špecerijskega blaga — po stopnji 8 %

2. gostinskih gospodarskih organizacij, komunalnih podjetij, trgovskih podjetij, ki se pretežno bavijo s prometom špecerijskega blaga, Mesarskega podjetja Tržič, proračunskih in finančnih samostojnih zavodov, družbenih organizacij in vseh ostalih javnih služb, izvzemši oseb iz drugega odstavka 12. člena zakona o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev — po stopnji 4 %. Kot podjetja, ki se pretežno

bavijo s prodajo špecerijskega blaga, so ona, katerih promet s tem blagom znaša več kot 50 % skupnega letnega prometa.

3. člen

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka je proračunski dohodek občine in se lahko uporabi le za finansiranje negospodarskih investicij, kot na primer gradnje in adaptacije objektov družbenega standarda, elektrifikacije, kanalizacije, vodovodi i.t.d. Nikakor pa se ta sredstva ne smejo uporabiti za pokritje administrativnega dela proračuna.

4. člen

Občinski ljudski odbor je pooblaščen, da lahko oprosti v celoti, ali deloma od plačevanja dopolnilnega prispevka posamez-

ne zavezance tega prispevka na podlagi utemeljene in obrazložene vloge.

5. člen

Navodila in pojasnila v zvezi s tem odlokom izdaja po potrebi Svet za družbeni plan in finance občinskega ljudskega odbora Tržič, uprava za dohodke pa skrbi za njegovo izvajanje.

6. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Kranj, uporablja pa se od 1. maja 1960. Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka (Uradni vestnik okraja Kranj, številka 23-489/58).

Tržič, dne 29. marca 1960.

Predsednik ObLO:
Lovro Cerar l. r.

RAZPIS

Komisija za uslužbenske zadeve Občinskega ljudskega odbora Tržič

razpisuje

delovno mesto referenta za zdravstvo

Pogoj: srednjestrokovna izobrazba

Pravilno kolkovane prošnje z opisom strokovne izobrazbe in življenjepisom pošljite na ObLO Tržič. Prošnje vložite v roku 15 dni po tem razpisu. Nastop službe je možen takoj.

Ljubitelji vokalne glasbe so prišli na svoj račun

Nedavno je bil v Trziču koncert združenega moškega zbora KUD Svoboda iz Stražišča in KUD Triglav iz Dupelja pod vodstvom tov. Eda Ošabnika. Ljubitelji petja so bili zadovoljni z izvajanjem koncertnega sporeda, saj je pevski zbor posredoval izbrane narodne, partizanske in umetne pesmi povsem dostojno in zvokovno bleščeče. Težko je povedati, katera pesem je poslušalcem bolj ugajala, saj so bile vse skrbno in občutno izpete, da je vsaka zase prijetno navdihnila svoj glasbeni ambient. Oba zbora tvorita čvrsto zvokovno celoto, čeprav delujeta po potrebi tudi vsak zase. Presenetljivo je dejstvo, da je združen pevski zbor odpel celovečerni koncertni spored osemnajstih pesmi na pamet. To zgovorno dokazuje, da oba zbora marljivo delujeta in imata požrtvovalnega zborovodjo. Oba zbora imata mnogo moške mladine in ni se jim treba bati za obstoj. Aktivnost pevske sekcije KUD

Triglav iz Dupelja je treba še posebej omeniti, saj je nedavno praznovala 30-letnico svojega delovanja.

Velik delež k uspelemu pevskega večeru je vsekakor pripadal požrtvovalnemu pevovodji, tržiškemu rojaku Edu Ošabniku. Starejša tržiška generacija se ga spominja kot agilnega kulturnega delavca, saj je takoj po učiteljski diplomii oral kulturno ledino. Ze pred vojno je deloval kot pevovodja takratnega Slovenskega bralnega društva, vodil pa je tudi pevski zbor v Dupljah. Za Trzič je bila vsekakor velika izguba, ko je bil po službeni potrebi premeščen v Kranj. Spet smo izgubili agilnega domačega prosvetitelja, ki jih že tako in tako primanjkuje v našem mestu. Za vsak kraj je koristno, da take požrtvovalne ljudi pridržimo, še posebno pa dočine, ki pa jih žal čestokrat le preveč zapostavljamo.

Kot je bilo pričakovati, tudi tokrat Trzič ni znal opravičiti,

da ceni domačo pevsko kulturo, pa najsibo to od domačih ali tujih izvajalcev. Potrebno je, da se tak odnos vsekakor popravi, če se hoče naše mesto prištevati med kulturne kraje. Zaželeno je, da se tega zavedajo občani, še posebno pa tisti, na katerih leži pred ljudstvom odgovornost kulturno-prosvetne dejavnosti, to je Sveta za kulturo in prosveto in Sveta za šolstvo. Ko se bo to stanje izboljšalo, ne bo skrb kako napolniti dvorano, slonela le na peščici ali še celo na enem ali dveh tovariših, ki se trudita, da osebno zainteresirata tržiško prebivalstvo za obisk resnih in kvalitetnih prireditelj.

Slabo zasedena dvorana koncertantov ni posebej vznemirila, saj so našli v poslušalcih občudovalce pevske kulture, kar je dokazal spontan aplavz po vsaki pesmi. Predstavnika DPD Svobode v Trziču sta se pevcem zahvalila za gostovanje, zborovodji pa so izrekli še posebno priznanje.

Spoznavaj domovino in še bolj jo boš vzljubil

Družina Počitniške zveze na osnovni šoli heroja Bračiča je izkoristila proste dni pred prvomajskimi prazniki za tridnevno potovanje po Slovenskem primorju in Istri, da seznanijo mladino spet z novimi kraji naše domovine.

Prvi dan, 27. aprila, so se udeleženci ekskurzije — 32 po številu — ustavili v Divači, da si ogledajo znamenite Skocijanske jame, ki napravijo na obiskovalca še mogočnejši vtis, odkar so uredili v njih električno razsvetljavo. Ti dve uri hoje po veličastnem podzemskem svetu sta se vsem globoko vtisnili v spomin. — Še isti večer je skupina prispela v Pazin, kjer so jo vzgojitelji Dijaškega doma in zastopniki Ferialnega saveza zelo prijazno sprejeli. Pripravili so ji že vnaprej prenočišče in program ogledov znamenitosti njihovega mesta in okolice za naslednji dan, tako da je bil naš obisk Istre kar se da poučen in prijeten. Prva pot nas je naslednje jutro vodila v Berane, rojstni kraj istrskega mučenika Vladimirja Gortana. Tod smo se najprej poklonili spominu njihovega največjega narodnega junaka pri spomeniku z grobnico, v katero so po osvoboditvi prenesli njegove ostanke iz Pulja. Nato smo si ogledali še Gortanov muzej v njegovi rojstni hiši, kjer smo se podrobno seznanili z divjanjem fašističnih nasilnikov nad svobodoljubnim istrskim ljudstvom med obema vojnama, katerega žrtev je bil tudi Gortan. — V bližini Beran, na Skrilinah, hrani Istra še neki dragoceni zaklad, freske iz 15. stoletja, ki si jih je vredno ogledati.

Po kosilu je bil na vrsti najprej ogled ponora Pazinskega potoka v jami Fojbi tik pod Pazinom. Pred vhomom v jamo je vzdana spominska plošča pokojnemu ravnatelju klasične gimnazije v Ljubljani, ki je pred 9 leti postal žrtev nenadoma naraslega potoka. — Vrnili smo se kvišku na pazinski grad, ki stoji tik nad ponorom, vrh mavpične stene. V gradu je lepo urejen muzej.

— Končno smo popoldne šli še na Lindar, zanimiv kraj s širokim razgledom.

Na povratku domov smo obiskali spotoma še staro obzidano mesto Buzet v severni Istri, ki stoji, kot mnoga druga mesta v Istri, na griču. Tudi Buzet je vreden obiska.

Počitniška zveza, ki vključuje v naši občini doslej tri družine, (na obeh osnovnih in vajenski šoli), ima za našo mladino velik pomen. Seznanja jo na izletih in potovanjih z lepotami in bogastvom naše domovine in njenim zgodovinskim razvojem vse do današnje socialistične graditve. Tako vzbuja v njej ljubezen do domovine, goji pa med člani vzporedno s tem tudi tovarštvo in smisel za varčevanje. Izletov in potovanj imajo družine v tem šolskem letu še več v načrtu, poleti pa gremo letovat za štiri najst dni v Pulj. Prav bi bilo, da bi take družine osnovala tudi naša mladina po tovarnah in ob podpori občinskega komiteja LMS in Društva prijateljev mladine ter s sodelovanjem s taborniki skušala uresničiti čimveč programa Počitniške zveze.

Mnogo obetajoča mladost

Nedavni koncert gojencev Srednje glasbene šole iz Ljubljane nam je nedvomno zapustil prijeten vtis. Sola je tudi tokrat potrdila svoj sloves, ki ga uživa doma in v tujini. Kar težko smo verjeli, da moremo iz mladih rok slišati tako ubrane glasove njihovih glasbil.

Naš list je bralce že pred koncertom seznanil s programom in predstavil izvajalce, tokrat pa se ustavimo ob programu samem. Občinstvo je mlade glasbenike in njihove profesorje sprejelo z navdušenim odobravanjem. V prvem delu koncerta smo slišali klavirski trio in nato še dve solistični točki. Violinist Primož Novšak, čelist Blaž Milošević in pianistka Alenka Koch so se predstavili s Hydnovim stavkom Allegro iz klavirskega tria v D-duru. Solidna tehnika in lepa mera glasbenega čuta vseh treh izvajalcev je omogočila skladno in homogeno komorno igro. Baritonist Sršen je odpel monolog iz opere Knez Igor in je z lepim glasom sprožil pri poslušalcih spontan aplavz.

A. Grčar je na trobenti zaigral Peskinov koncert za trobento. — Ze pri prvih taktih je solist pokazal, da je povsem kos zahtevnemu delu.

V drugem delu koncerta je nastopil simfonični orkester pod vodstvom prof. Sušteršiča. Orkester zveni zvokovno plastično in tonsko čisto ter se je vseskozi stilno prilagajal stilnemu izrazu kompozicije in bil s solisti vedno v pravem dinamičnem in ritmičnem stiku. Slišali smo Gluckov koncert v G-duru za flauto in orkester drugi in tretji stavek. Solistični part je zelo lepo odigral mladi nadarjeni flautist N. Andonovski. Dokazal je, da je kos vsem tehničnim in muzikalnim nalogam, ki se postavljajo pred koncertnega solista. Pianistka Vremšakova je z velikim smislom muzikalnega prednašanja odigrala solistični del Mozartovega koncerta za klavir in orkester v D-duru.

Za Trzičane je bilo posebno presenečenje nastop harfistke Bajželjeve, ki je zaigrala mo-

derno delo domačega skladatelja Zvonimira Cigliča. Solistka je s tehnično sigurnostjo odigrala koncertno skladbo. Koncert je zaključil zelo mladi in nadarjeni violinist Primož Novšak, ki je s svojo igro očaral poslušalce.

Potrebno je omeniti skrbno in

muzikalno dognano klavirsko spremljavo prof. Bohinčeve, ki je spremljala baritonista Sršena in trompetista Grčarja. Mladim glasbenikom in njihovim pedagogom velja vse priznanje in upamo, da nas bodo še obiskali, za kar jim bomo zelo hvaležni.

Problemi tržiške vajenske šole

Sem predavatelj na tržiški vajenski šoli in spremljam njeno delo že trideset let. Zato želim k članku Novi pogledi v šolstvu v zadnji številki Tržiškega vestnika dodati nekaj pripomb.

Čudno zveni občutek, da naša vajenska šola izgublja svoj pomen in da ima vedno manj učencev. Število učencev je padlo zato, ker na naši šoli ni več sedlarjev, usnarjev, predilk in tkalk ter krojačev in mizarjev. Tako sta na šoli ostala le še kovinski in čevljarški oddelek.

Pisec članka pravi, da namepravajo ustanoviti strokovno šolo za potrebe industrije: Popolnoma prav. Šola naj služi vsem potrebam, tako obrti kakor industriji. Če pri tem mislijo na čevljarstvo in industrijo, povem, da smo tako šolo že imeli.

Tovarni čevljev PEKO in PLANIKA sta 1956. leta ustanovili industrijsko čevljarstvo šolo v Kranju. V prvi razred je bilo vpisanih v Kranju 24 učencev, v Trziču pa 23 učencev. Tržiški razred je imel pouk trikrat tedensko. Imeli smo prav dober učni načrt za teoretičen pouk in praktično delo v obratu II. tovarne PEKO. Kljub temu, da so se že v prvem letu obstoja pokazali lepi uspehi, je bila šola ukinjena in so učenci v šolskem letu 1957/58 nadaljevali pouk na naši vajenski šoli. Taka šola, oziroma še boljša, kot je bila, se v Trziču še vedno lahko obnovi, in to s sodelovanjem uprave vajenske šole in čevljarke industrije. Problemi so le tesni učni prostori in stanovanja učencev, ki stanuje izven Trziča. Iz take šole bi izhajal res sposoben kader za čevljarstvo sred-

njo tehniško šolo v Kranju. — Potrebno po reorganizaciji današnjega strokovnega šolstva zahteva tudi obrtništvo. Treba bo izdelati nov, vsem potrebam ustrežajoči učni načrt, in to čim prej, ne pa šele septembra, ko se že odpro vrata šole.

Zato vabimo inštruktorje vajencev iz čevljarke industrije k našim zaključnim izpitom, kjer bodo lahko presodili splošno znanje naših učencev. Poleg predstavnikov industrije vabimo k izpitu in ogledu razstave tudi zastopnike občine, predvsem pa člane sveta za šolstvo in šolskega odbora.

V članku Novi pogledi o šolstvu piše, da industrija potrebuje strokovnjake v le za določene faze dela. To drži, ker priučeni delavec lahko koristi industriji prav toliko kot kvalificiran s strokovnim izpitom. Tu pa nastane problem, da kvalificirani delavci občutijo, da je bilo njihovo učenje zastoj. To tudi precej ovira vključevanje mladine v strokovne šole. Vsak kvalificiran delavec se mora na vseh delovnih mestih v tovarni dobro izkazati in v praksi pokazati, da je vreden naslova kvalifikacije.

Za izobraževanje vajencev za določene faze dela želimo več stikov z inštruktorji izobraževalnih centrov naših tovarn. Tudi priučenim delavcem, če to žele, naj bi omogočili nadaljnje strokovno izobraževanje.

Tržiška vajenska šola naj ob novem šolskem letu na novo zaživi, da bomo lahko ponosni nanjo, kot na najstarejšo slovensko strokovno ustanovo, katere osemdesetletnico obstoja bomo praznovali 1962. leta. A. Tišler

RAZSTAVA O USMERJANJU NAŠE MLADINE V POKLICE

Zavod za posredovanje dela v Trzinu je organiziral razstavo, s katero je hotel mladini, ki zapuša obvezno šolo, pomagati pri izbiri pravega poklica. Razstava je bila odprta od 7. do 13. maja v dvorani Svobode in dvorani restavracije »Pri pošti«. Otvoritve razstave so se udeležili tudi direktor Republiškega zavoda za posredovanje dela tov. Jože Debeljak, upravnica Okrajnega zavoda za delo tov. Zvonka Lesjak ter naši krajevni politični predstavniki.

Gostje si z zanimanjem ogledujejo razstavo

Na razstavi je sodelovalo preko 20 podjetij, ki so prikazala svojo dejavnost in tako skušala seznaniti mladino z delom teh podjetij. Ze samo kratek sprehod skozi razstavne dvorane nam je pokazal, koliko možnosti ima danes mladina, ko si izbira svoj življenjski poklic. Na razstavi so sodelovale tovarne Peko, BPT, Runo, Tovarna kos in srpov, Pilarna, Tovarna finega pohištva, Gradbeno podjetje, SAP Mehanična delavnica, Gozdno gospodarstvo, Gorenjska oblačilnica, Kleparstvo in vodne instalacije, Trg. podj. Preskrba in Ljubelj, Mesarsko podjetje, Gostinsko podjetje, Slaščičarna Kuljič — Elektroinstalaterstvo Jernej Naglič ter Krojaško podjetje »Novost«, Trzin in Mestna vrtnarija.

Razstava je prirejena tako, da že prerašča okvir usmerjevanja mladine v poklice in nam prikazuje širšo dejavnost naših podjetij. Ob vsakem razstavem prostoru so bili vedno strokovnjaki, ki so mladim obiskovalcem odgovarjali na številna vprašanja. Pogrešamo pa obrtnikov, le tov. Jernej Naglič je izjema in je njegov razstavni prostor eden izmed najbolj smotno urejenih. Lepo so uredili svoje prostore tudi Gozdno gospodarstvo, Gorenjska oblačilnica in Mesarsko podjetje. Šolski otroci, ki so pod vodstvom učiteljev obiskali razstavo, so se živo zanimali za posamezne vrste dela po podjetjih in prav gotovo je ta razstava

marsikomu pomagala, da si bo pravilno izbral poklic.

Knjige z vtisi nam najboljše povedo, kako potrebne so take razstave.

»Razstava, čeprav v bistvu skromna, je vendar skrbno pripravljena in bo z dopolnitvijo z obiski v gospodarskih organizacijah dosegla svoj namen. Razstava kaže na izredno dobro voljo in prizadevanje organizatorja, da mladini nudi čimveč. Z oziranjem na svoj namen, naj bi v bodoče tako razstavo dopolnili s pogoji vključevanja v uk. In končno čestitam prirediteljem k upehu.«

Te vrstice je napisal direktor republiške uprave za delo, tov. Debeljak in so res izpodbudne za nadaljnje delo Zavoda za posredovanje dela.

»Čeprav skromna, vendar je bila razstava pripravljena z ljubeznijo do otrok.«

Zvonka Lesjak je napisala v knjigo vtisov: »Dobila sem vtis, da so gospodarske organizacije, občinski komite ZKS in občinski ljudski odbor pokazali za poklicno usmerjanje mladega rodu veliko zanimanja. Želim, da bi razstava res pripomogla mladini, ki si izbira poklic.«

Nekdo drug je napisal: »Vsak poklic in vestno delo ima pošteno mesto v naši družbi.«

Teh nekaj mnenj nam pove, da je razstava skupaj s prikazom filma in z obiskom gospodarskih organizacij dosegla svoj namen.

Predstavniki RUNO razkazuje izdelke gostom

Mladinka in mladinec!

Pred zaključkom obveznega šolanja se pojavi pred teboj naslednje vprašanje: kateri poklic si bom izbral? Odgovora na to vprašanje ne smeš prepustiti naključju. Zavedati se moraš, da je to ena najvažnejših odločitev v tvojem življenju. Človek dela v svojem poklicu skoraj dve tretjini svojega življenja, ali 35 do 40 let. To je dolga doba, zlasti za tistega, ki se ni pravilno odločil, ki dela v poklicu, ki ne ustreza njegovim željam, interesom, zmožnosti, telesni zmogljivosti ali zdravju. V pravilno izbranem poklicu pa boš uspešen, zadovoljen in srečen ter boš s tem tudi najbolj koristil družbi.

Izbira poklica je izbira bodočnosti!

Možnosti šolanja je pri nas dovolj. Naša država je v nenehnem gospodarskem in tehničnem razvoju in potrebuje veliko število kvalificiranih kadrov, ki bodo strokovno usposobljeni za opravljanje različnih nalog v industriji, kmetijstvu, trgovini, prometu, upravi, vzgoji, zdravstvu in drugje.

Strokovno vodstvo po razstavi je pomagalo mladim obiskovalcem, da so se dobro seznanili s potekom dela, ki ga zahteva posamezni poklic

KAM SEDAJ?

● V kratkem se bo zaključil pouk in za nekatere bo ta dan važna prelomnica v življenju. — Treba se bo odločiti za poklic

Kaj težka je odločitev 15-letnega fanta ali dekleta, kajti ta poklic, ki si ga bo izbral, ga bo spremljal vse življenje.

DRAGA MLADINKA IN MLADINEC!

● Nikar ne misli, da nimaš razen staršev nikogar, ki ti bil voljan svetovati in pomagati pri izbiri poklica, za katerega imaš veselje, sposobnost in v katerem boš delal vsa dolga leta, ki so še pred teboj.

Tu je še cela vrsta ljudi in pripomočkov, ki se jih lahko poslužiš in so ti vedno na voljo.

● V ta namen smo organizirali predavanja po šolah. Poklicni psiholog, tovariš Jan Makarovič ti lahko svetuje, kateri poklic bi ti najbolj odgovarjal — glede na tvojo umsko sposobnost in ročno spretnost.

Dr. Martinovič ti lahko ugotovi tvojo telesno sposobnost za vsak poklic.

Pred dvema letoma je bilo v poklicni svetovalnici več mladincev in mladink. Vsi so se odločili za poklic, ki jim ga je svetoval poklicni svetovalec — psiholog in vsi so s svojo odločitvijo zadovoljni.

● Mladinki Mariji Grašič je psiholog svetoval, da se izuči v trgovini. Mari se uči že drugo leto v Gorenjski oblačilnici v Trzinu v veliko zadovoljstvo poslovojev, njenih staršev in nje same.

Prav tak primer je mladinec Pavel Hudobivnik, ki se uči elektroinstalaterskega poklica pri mojstru Jerneju Nagliču v Trzinu.

Lahko bi našli vrsto takih primerov, vendar prepuščamo vsakemu mladincu, da se sam prepriča o tem.

Tudi pedagogi v šoli ti bodo brez dvoma radi svetovali, saj so te v teh letih skupnega dela dobro spoznali.

● Odprli smo tudi razstavo, kjer so prikazani poklici, potek dela in izdelki posameznih poklicev. Strokovnjaki iz podjetij bodo prišli v šole, kjer bodo razlagali tako lepe, kakor tudi težke strani, ki jih ima vsak poklic.

Prejel boš tudi »Vodič« o poklicih, kjer bo opisan vsak poklic in gotovo boš med njimi našel tudi tistega, ki ti odgovarja.

Vse potrebne informacije o prostih učnih mestih, pogojih za sprejem, o nadaljevanju šolanja, o sprejemih v šolo pa ti nudi Zavod za posredovanje dela, Trzin.

KINO

19. in 20. maja jugoslovanski film TRI ČETRTINE SONCA

21. do 23. maja italijanski CSP film HERKULES

24. do 25. maja ameriški CSP film MOZ S TISOČ OBRAZI

26. in 27. maja ameriški barvni CSP film RISARKA MODELOV

28. do 30. maja ameriški barv. CSP film VITEZI OKROGLE

MIZE

31. maja in 1. junija ameriški barvni film ZAKON DIVJINE

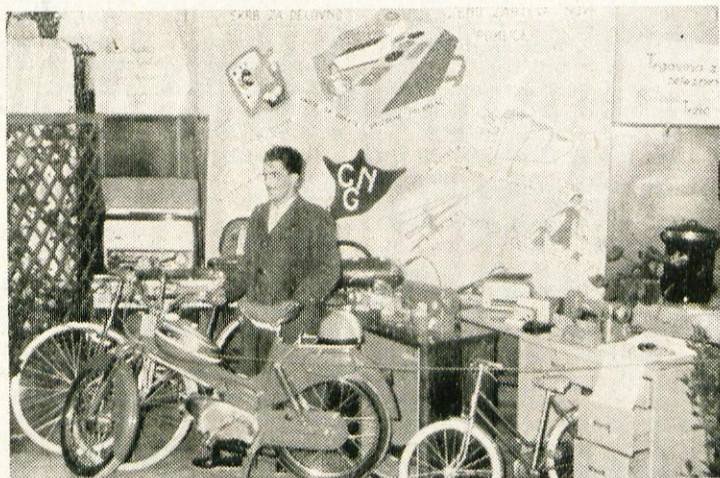
(za šolsko mladino po 20 din)

31. maja in 1. junija poljski film PEKEL IN DIAMANT

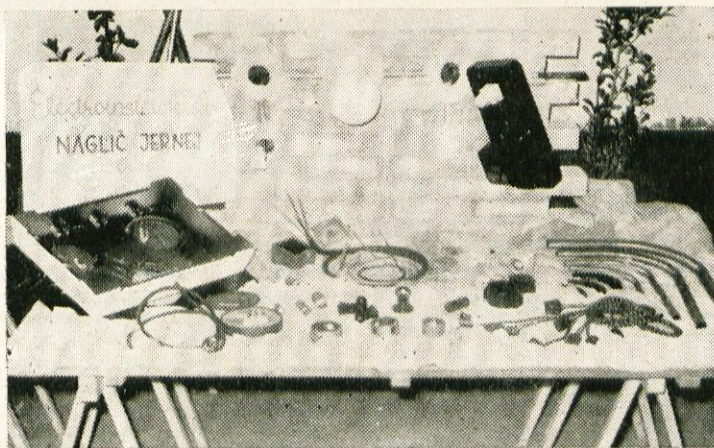
2. in 3. junija ameriški barvni CSP film KRALJ IN JAZ

Gorenjska oblačilnica je prikazala najnovejše modele svojih izdelkov

V trgovini primanjkuje moške delovne sile

Najbolj smotrno urejen je razstveni prostor Elektroinstalaterstva Tržič

Za gostinski poklic se je po ogledu razstave prav gotovo odločilo marsikatero mlado dekle

O poklicnem svetovanju

Cemu poklicno svetovanje?

Zivel je kralj, ki je imel tri sinove: prvega je dal učiti za vi-teza, drugega za duhovna, tretji pa je postal pesnik. Prišlo mu je je kar prav, da jih ni imel več, saj bi si drugače prav težko omislil poseben poklic za vsakega izmed njih, ko bi tudi izčrpal vse »navadne« poklice svoje de-zele...

Danes je drugače. Poklicev je vsak dan več. Nešteto je raznih delovnih mest v tovarnah, uradih, podjetjih, obrtnih delavnicah, trgovinah, šolah, znanstvenih institutih. Ko bi naš kralj iz pravljice živel danes, bi verjetno ne bil v zadregi zato, ker bi bilo za njegove sinove na razpolago premalo poklicev, temveč prej zato, ker jih je preveč. Toliko poti in toliko možnosti je danes pred mladim človekom, ki si izbira poklic. Mladini danes ni več tako jasno, kakor ji je bilo nekoč — češ: »Sel bom za mizarja, ker je moj oče tudi mizar« — ali »za kovača bom šel, ker ima sosed kovačnico«. Svet, ki se odpira pred njimi, tako bogat vsakovrstnih mož-nosti jih vabi k sebi. Kaj čuda: saj jim odpira vrata na široko za poln in svoboden razvoj njihovih možnosti in interesov!

Toda hkrati se pojavlja tudi nevarnost, da bi se mlad človek izgubil v tem gozdu poklicev. Toliko je poklicev in nihče ne more podrobno poznati vseh. — Kako lahko se zgodi, da te v do-ločen poklic pritegne predvsem njegovo zveneče ime ali slučajno, bežno poznanstvo in da pre-pozno spoznaš resnico, ki je čiste drugačna...!

Ljudje smo različni. Ni vsak za vsakogar se da najti poklic ali vrsta poklicev, ki mu je primer-na.

To pa seveda ne gre brez mu-je. Da bi našli tak poklic, ki od-govarja prav nam osebno, moramo poprej dobro preudariti, pregledati vse možnosti, ki so nam na razpolago in pretehtati vse njihove prednosti in po-manjkljivosti. Razgovoriti se moramo z ljudmi, ki uspešno de-lajo v svojem poklicu, s starši, z učitelji. Toda kjer gre za tvo-jo bodočnost, se že spleča ne le dvakrat, ampak tudi trikrat pre-misliti — in enkrat storiti!

Pa tudi družba kot celota ob tem usodnem vprašanju mlade-ga človeka ne pušča na cedilu. Ni ji vseeno — in nikomur od nas ne more biti vseeno — ali imamo na svojih delovnih me-stih ljudi, ki zares sodijo tja, ali pa take, ki so zgrešili svoj poklic, ki so nezadovoljni in razočarani v njem. Družba je ogromen organizem, gigantsko omrežje celic, ki so vse življenjsko povezane med seboj. Nihče ni nepomemben, nihče ni odveč, na vsakem delovnem mestu je človek potreben drugim ljudem; zato izbira poklica ni le tvoja lastna stvar, temveč stvar vse družbe.

Naša družba ve, da bo le tisti, ki dela zares v »svojem«, se pravi v pravem poklicu, delal vestno in učinkovito. Osebna sreča in družbena koristnost se

ne izključujeta, temveč sta ne-kočljivi ena od druge. Moti se, kdor misli, da bo lahko srečen že samo s tem, da bo delal zase. Vsakdo, od otroka do odraslega moža, potrebuje priznanja, po-trebuje zavesti, da je njegovo delo učinkovito in pomembno. Vsi se počutimo nesrečne, kadar se nam zdi, da naše delo ljudem ni potrebno ali da ljudje ne zna-jo ceniti našega dela. Zato si vsi prizadevamo, da bi delali čim bolj in čim uspešneje. Na-še osebno zadovoljstvo zavisi od naše storilnosti, naša storilnost pa je spet odvisna od našega osebnega zadovoljstva!

Kako skrbi družba za to, da bi si mladi ljudje pravilno izbrali svoj poklic?

Družba vedno bolj spoznava, v kakšno veliko pomoč ji je la-hko na tem področju znanost, in sicer najmlajša med vsemi zna-nostmi — psihologija. (Psiholo-gija je znanost o človekovem do-življanju in ravnanju).

Še do nedavnega so smatrali psihologijo za čisto nepotrebno znanost, s katero naj se ukvar-jajo profesorji, ki nimajo pametnejšega dela, v praksi pa je niso cenili. »Cemu nam bo psiholo-gija? — so govorili inženirji. — Glavno, da stroji brezhibno de-lujejo in da delo ne zastane«.

Toda sčasoma je le postalo jasno, da dela ne opravljajo stroji, temveč ga opravljajo lju-dje s pomočjo strojev. Še tako moderni stroji so brez vredno-sti, če jih ne upravljajo ljudje, ki so primerni za svoj posel. To, ali je človek primeren za svoj posel, pa zavisi od cele vrste njegovih značilnosti, ki jih in-ženir ne more ugotoviti. Ogrom-no pa lahko k temu pripomore psiholog — poklicni svetovalec.

Psihologom je do danes uspelo sestaviti celo vrsto različnih pri-pomočkov, imenovanih testi, s katerimi se dajo zanesljivo ugo-toviti razne človekove duševne in telesne sposobnosti, pa tudi druge njene lastnosti, ki bodo lahko usodne v njegovem bodo-čem poklicu.

Razen tega psihologi vedo, ka-ko spremenljivi so naši poklicni interesi, posebno še pri mladem človeku. Približno vsako poldru-go leto se njegovi interesi pre-usmerjajo nekam drugam. Za-to se psiholog vselej temeljito pogovori z vsakim, ki pride k njemu po poklicni nasvet. Treba je ugotoviti, kateri poklicni in-teresi po vendarle prevladujejo v nas kljub vsem spremembam, kateri so najgloblji in najbolj bistveni, na katere se lahko za-neseš, da bodo verjetno držali tudi v bodoče.

Starši in otroci so danes v ve-liki večini že dobro spoznali, v kako pomembno pomoč jim je lahko poklicna posvetovalnica. Vsako leto se v naših poklicnih svetovalnicah zvrsti na stotine otrok, ki ne morejo najti res »svojega« poklica. Ko pa odha-jajo iz posvetovalnice, se zave-dajo, da njihova odločitev zdaj ni več slučajna, slepa, nepremišljena — temveč utemeljena, pretehtana in zrela.

Jan Makarovič, psiholog OLO Posvetovalnice Tržič

Tako ne bi smelo biti

Pred kratkim so otroci obeh šol v Tržiču imeli športni dan. Cilj je bil Kal pod Kofcami. — Otroci so doma povedali, da gredo na izlet, matere so jim pripravile malico in vse je teklo v najlepšem redu. Ni pa se tudi izteklo tako, kot je bilo pričakovati.

Nekaterih otrok ni bilo domov! Deset otrok! Popoldan je mimil pri starših brez vsake skrbi, saj je možno, da izlet, če upoštevamo, da so bile drugi dan že počitnice, lahko traja ves dan. Ko pa se je pričel dan nagibati k večeru, se je vsak vprašal, kje je moj otrok? Vsak se je zatekel k najbližjemu sošolcu svojega otroka, vendar tudi tam ni dobil pravega odgovora. Tako so se odpirala vrata od sošolcev, razredničark od Ljudske milice Tržič. Čas pa se ni oziral na te preplašene starše, nastala je noč.

Za ta dogodek je izvedel tudi tov. Jože Jurjevčič, ki je kljub pozni uri takoj obvestil Gorskoroško reševalno, da se takoj odpravijo po otroke. Iz karavle na Kofcakh je dežurni LM dobil kaj slabe vesti. Na Kofcakh in Kalu je snežilo, veter je bril, bil je hud mraz. Tov. Jurjevčič in tov. Ludvik Tramte sta o tem obvestila predsednika tov. Lovra Cerarja.

Skratka cel kup ljudi se je zanimalo za te otroke. Kaj pa pedagogi, ki so jih vzeli v varstvo, ko so odšli na izlet? Od njih si dobil samo odgovor, da je nekaj otrok ostalo na Kalu. Zdelo se jim je nevažno misliti, kaj je lahko z njimi do drugega dne. Ali so vajeni poti? Ali so dovolj oblečeni, sili, da lahko noč prebijejo v planini? Izjema je bil tov. Sitar, predmetni učitelj, ki je bil takoj pripravljen stopiti s starši na pot po trdi temi in mrazu po otroke.

Ne oporekam mišljenja pedagogov, da s strani otrok to ni bilo pravilno. Vendar, če pedagogi niso bili zmožni premisliti, kaj se lahko teh otrokom pripeti, kako bi lahko to zahtevali od otrok.

Tudi, če gremo preko vsega tega in upoštevamo, da so se otroci porazgubili po gozdu, bi lahko vsaka tovarišica, ko je prišla do Čegeljš, poklicala svoj razred in ugotovila, kdo manjka.

Mar je to res neizvedljivo? Tudi mi smo hodili v šoli na izlete, tudi mi smo bili nedisciplinirani. Naj se vsak pedagog vpraša in odkrito prizna, da tudi sam v teh letih ni bil popoln, kot bi ga takrat njegovi pedagogi in starši želeli. Če bi tovarišice po ugotovitvi, da nekaj otrok manjka, po drugih otrocih obvestile o tem starše, bi ti brez dvoma takoj že ob treh ali štirih šli vsak po svojega otroka, ne pa da smo čakali teme in ob 10. uri zvečer, vsi trdi od strahu odšli na Kal, in pripeljali otroke od 2. uri zjutraj vse premražene domov. Vsa sreča za starše, otroke in pedagoge, da smo jih prepeljali. Kaj pa, če bi se jim kaj pripetilo? Kdo bi polagal o tem račun? Mislim, da nihče ne bi mogel trditi, da so vse te nesreče krivi izključno le otroci. Mar ne bi vsak pedagog v sebi čutil krivdo za nezgodo ali smrt desetih otrok?

Ko pa po praznikih pride otrok v šolo, ga tovarišica graja pred vsem razredom, pošlje k ravn-

telju šole, mu pripoveduje »kako je njegova mati gofljala o tem dogodku«, mu grozi, da ga bo zato slabše ocenjevala, da bo imel zaradi tega v vedenju slabšo oceno, — in mu celo pripelje dve okoli ušes. Otroci niso bili vsega krivi sami!

Ni tu vprašanje predpisov, da je fizično obračunavanje z otro-

ki v šoli prepovedano, tu je zavest vsakega posameznika važna in mislim, da je pri tem vsak nadaljnji komentar odveč.

Otroci so brez dvoma potrebni opomina, kazni, morda ukora, ni pa prav, da se pedagogi poslužujejo teh metod, ki so se izvedle, ker smo v prvi vrsti starši upravičeni do graje in

kazni otrok, ker smo skrb, bolečino, strah in napor pretrpeli sami.

Ali pa je morda po mnenju tovarišice to nova »sodobna vzgojna metoda«?

Kaj pa bi bilo, da bi otroci ostali v snegu in mrazu ter bi zjutraj dobili zmrznjene? Bil bi veličasten pogreb, govori in cvetje, vsega bi bilo dovolj. Da, tudi to bi se lahko zgodilo.

Kakšno oceno pa bi potem mi, starši, dali tem pedagogom?

Erika Mežek

NA CESTI NISI SAM!

(Nadaljevanje in konec)

V zadnji številki Tržiškega vestnika je bilo nakazano skupno število prometnih nesreč ter od tega število nesreč med kolesarji.

Danes bi si ogledali še nekaj ostalih podatkov:

Po statističnih ugotovitvah je bilo zaradi nepravilnega zavijanja, to se pravi brez ali z zakasnelim dajanjem znaka 223 nezgod, od tega 11 smrtnih, 171 s telesnimi poškodbami in 41 nesreč z materialno škodo.

Zelo kritično je zavijanje v levo. Ker vozimo praviloma po desni strani ceste, ima zavijanje v levo nujno za posledico prečkanje celotnega cestišča. S tem pa križamo pot vsem tistim, ki vozijo za nami in prav tako tistim, ki vozijo proti nam. Znan je, da večina kolesarjev pri zavijanju v levo pozabi nakazati smer, ali pa jo nakaže prepozno in če vozi tik za njimi neko hitrejšo vozilo, je nesreča skorajda neizbežna. Zato ne bi bilo odveč, če na kratko opišemo potek zavijanja v levo po posameznih fazah:

Pravočasno, cca 20 metrov pred zavojem, potem ko ste zmanjšali brzino, se ozrite nazaj in presodite situacijo. Če ugotovite, da se za vami ne nahaja nobeno vozilo toliko blizu, da bi vas pri zavijanju ogrozilo, tedaj nakažite z iztegnjeno roko v levo, kar pomeni, da boste začeli zavijati. V tem trenutku se počasi približujte sredini ceste tako, da jo dosežete tik pred križiščem, nato pa nadaljujte zavijanje na stransko cesto, medtem ko še vedno z iztegnjeno levico nakazujete smer.

Pri vsem tem pa nikakor ne smete pozabiti, da bi se pripravili, če je tudi pred vami situacija prikladna za zavijanje. Če ni, potem se ustavite na sredini ceste tik pred križiščem ter počakajte, da odpeljejo nasproti prihajajoča vozila mimo. Če se bomo vedno držali tega pravila, potem prav gotovo ne bo takšnih nesreč.

Nadalje je bilo zaradi neupoštevanja drugih vozil med kolesarji 10 smrtnih primerov, 95 s telesnimi poškodbami in 41 z materialno škodo. Da bi se v bodoče izognili takšnim nesrečam, bi morali kolesarji upoštevati tale pravila:

Ne prehitevajte na slepo srečo, ampak se prepričajte, če je cesta v nasprotni smeri prosta. Tudi, če je nasproti prihajajoče vozilo še daleč, upoštevajte njegovo hitrost in vedite, da ste počasni. Iz tega lahko povzamemo, da ne smemo prehitevati na nepreglednih mestih, to je na ovinkih, križiščih, itd. Precej ne-

sreč beleži statistika tudi zaradi vinjenosti kolesarjev, saj je bilo v letu 1959, zaradi tega nič manj kot 10 smrtnih nezgod, 159 telesnih poškodb in 15 primerov samo z materialno škodo. Če si želimo, da v bodoče tudi takšnih nezgod ne bo, potem moramo upoštevati pravilo: **Če piješ, ne vozi — če voziš, ne pij!**

Tudi zaradi neprevidnosti in izgube kontrole nad vozilom se je lani pripetilo 7 smrtnih nesreč, 95 s telesnimi poškodbami in 22 primerov z materialno škodo. Občuten delež k tej vrsti nezgod doprinaša obešanje prevelikih ali pretežkih bremen ali prtljage na kolo. Balansa služi za upravljanje vozila, ne pa za obešanje prtljage. Le-ta naj se prevaža na prtljažnikih, katere teža pa naj ne presega dvajsetino vaše teže. Prav tako je nedovoljeno prevažanje dveh oseb na kolesu, predvsem odraslih. Izjema so otroci, ki jih lahko vozite s kolesom, tako da jim namestite primeren sedež in opori za noge, nikakor pa ne na prtljažnikih.

Mnogo nesreč se je pripetilo tudi zaradi slabe opreme koles. Mislim, da ne bo odveč, če na kratko opišemo opremo, katero bi moralo vsako kolo imeti:

1. signalne naprave, 2. zavore 3., ostalo.

Med signalne naprave spadajo: zvonec, sprednja luč (zaromet z dinamom), zadnj luč (mačje steklo) in rumena odbojna stekla na pedalih.

Zavore so lahko: nožna zavora na torpedo v pesti zadnjega kolesa in ročna zavora na prednjem kolesu, ali pa čeljustne ročne zavore na obeh kolesih.

Ostalo: Ne podcenjujte važnosti ščitnika za verige pri moških

in: zaščitne mreže na zadnjem kolesu pri ženskih kolesih. Najmanj, kar se vam lahko pripeti, je to, da si strgate hlače ali krilo, prenekateri pa je zaradi opustitve ene ali druge zaščite svojjo malomarnost že drago plačal. Dobro bi bilo, da večkrat prekontrolirate še ročke na balansi. Le-te morajo biti trdno nasajene, sicer si lahko sami predstavljate, kaj se pripeti, če se med vožnjo snamejo.

Kaj pa nam pove statistika prometnih nezgod na teritoriju naše občine?

Ali veste, da je bilo lani v tržiški občini 46 prometnih nesreč, pri katerih so bili kar 16 krat soudeleženi kolesarji. Na srečo pri teh nezgodah ni bilo smrtnih primerov, bilo pa je 11 oseb težje poškodovanih. Materialna škoda pa je znašala 2.600.000 din. Od kolesarjev je bil pri tem eden težje poškodovan, ostali pa so dobili lažje telesne poškodbe. Od 46 nesreč je bilo kar 12 primerov, katerim je botroval alkohol. Precej nezgod se je pripetilo po krivdi kolesarjev, ker niso pri zavijanju nakazali smeri. V treh primerih so bile vzrok slabe zavore.

Najbolj žalostno pa je dejstvo, da je število prometnih nesreč tudi v naši občini v primerjavi z letom 1958. naraslo za skoraj 50%.

Hiter razvoj motorizacije ter naraščanje prometa pa bosta v prihodnje še in še zahtevala porast števila prometnih nezgod, če ne bomo enkrat za vselej začeli upoštevati predpisov in navodil. Življenje in zdravje naj bo vsakomur prva misel, ta pa nam bo ustvaril zadovoljstvo in srečnejšo bodočnost.

Š. F.

TOVARNA OBUTVE

Peko

TRŽIČ

vam nudi v svojih prodajalnah po vsej državi kvalitetno obutev v naj-novejših vzorcih in ugodnih cenah

Ob prazniku dela so pionirji naših šol čestitali delovnim kolektivom. - Na sliki so učenci Bračičeve šole pred odhodom

SOBICO NUJNO RABI ŠTUDENT. PLAČA — INSTRUIRA VSE PREDMETE. NASLOV V TURISTIČNEM DRUŠTVU.

Obisk tehničnega velesejma v Leipzigu

Po sklepu upravnega odbora BPT v Trzinu sva odšla dva člana našega kolektiva v Vzhodno Nemčijo na Leipziški velesejem. Ogledala sva si vse nove dosežke tehnike v tekstilni industriji, predvsem pa sva se zanimala za tekstilne stroje, ki jih izdeluje Vzhodna Nemčija. Ne bom tu opisoval tehnične plat najiniga potovanja, temveč bom prikazal potovanje in bivanje v Leipzigu bolj iz splošnega vidika, tako, kakor sem sam to doživel.

Potovala sva z vlakom. V Mariboru sva pripravila vse odvečne dinarje, ki jih nisva smela vzeti s seboj čez mejo. Zvečer sva se vsedla na Orient-express in se vozila celo noč do Dunaja. Na jugoslovansko-avstrijski meji sva hitro opravila. Našim carinikom sem prijavil fotoaparata, da mi ga pri vračanju domov ne bi zacarinili. Vprašali so naju, koliko imava denarja in nama dali tiskovino za vpis kupljenih predmetov v inozemstvu, ki sva jo izpolnila pri vstopu nazaj v domovino. Avstrijski obmejni organi so se le bolj zanimali, koliko nosiva s seboj žganja in cigarete. Vendar nama prtljage nihče ni pregledoval.

Vozila sva se sama v kupeju, zato sva se vlegla na klop in zaspala. Sele zjutraj, malo pred Dunajem, sta v kupej prišla dva Avstrijca. Pogovarjala sta se o življenjskih pogojih in ugotavljala, kako so vse življenjske potrebe drage in kako hitro jima zmanjka denarja. Ko smo prispeli na Dunaj, se je že zdanilo. Vlak nas je zapeljal na južni kolodvor, ki je bil med vojni porušeno, sedaj pa so Avstrijci zgradili nov, moderen kolodvor. Na Dunaju sva se morala prestopiti na motorni brzi vlak, ki vozi na progi Dunaj—Berlin preko Čehoslovaške. Ta vlak ni odpeljal z južnega kolodvora, temveč s kolodvora Franca Jožefa, ki je na drugem koncu mesta. Zato sva morala najprej zamenjati nekaj denarja, da sva dobila šilinge in plačala voznino za avtobus. Kolikor je bil lep južni kolodvor, tako je bil starinski kolodvor Franca Jožefa in je zanj primerno to ime.

Motorni vlak Dunaj—Berlin je imel tri vagona in je peljal le

toliko potnikov, kolikor je imel sedežev. Plačati sva morala rezervacijo, da sva dobila sedež, vendar vlak ni bil do zadnjega zaseden, ko je odpeljal z Dunaja. Ogledovala sva si pokrajino, ki je hitela mimo naju. Nekaj časa smo se vozili ob Donavi skozi gosto naseljeno pokrajino, kmalu pa smo zavili v slabo naseljene, puste kraje z nizkim grčevjem. Pri obmejnem mestecu Gmünd smo zapustili Avstrijo in se zapeljali na češko stran. Na prvi železniški postaji Donji Zleb smo nekaj časa čakali, da so nam obmejni organi pregledali potna dovoljenja, vendar nama prtljage niso pregledovali, zanimali so se le, kakšen denar imava s seboj, ga vsega popisali na formular, ki so nam ga izročili s pojasnilom, da ga bova zopet oddala češkim carinikom, ko bova prekoračila mejo.

Popoldne smo prispeli v Prago, kjer je imel vlak kratek postanek. Iz vagona nisva smela izstopiti, ker sva imela le prehodni vizum. Pravzaprav pa v kratkem času res ne bi mogla ničesar videti. V Pragi je vstopilo v sosednji kupe, kjer so potovali tudi slovenski tekstilci v Leipzig, nekaj Čehinj. Naši tekstilci so privlekli na dan sli-vovko in jo jim ponudili in tudi sprevodnik se ji ni odrekel. Med njimi se je začel razgovor in kar dobro so se sporazumeli, saj je češki jezik Slovencem lahko razumljiv. Slivovka je hitro vplivala na razpoloženje in Čehinje so s sprevodnikom vred začele prepevati češke pesmi.

Vožnja od Prage proti vzhodnonemški meji je bila bolj zanimiva; vozili smo se po gosto naseljeni dolini reke Labe. Skoda le, da se je kmalu stemnilo in smo se na češko-vzhodnonem-

ško mejo pripeljali že ob popolni temi. Zaradi Leipziškega velesejma je bil vstop v Vzhodno Nemčijo poenostavljen. — Na vzhodnonemškem konzulatu v Zagrebu sva dobila le velesejmsko legitimacijo in potem so nama obmejni organi izdali vizo. V Dresdenu, dobro uro vožnje od meje, sva se morala še zadnjič prestopiti. Do Leipziga sva se peljala v enonadstropnih vagonih. Ta način gradnje vagonov mi je ugajal, ker je prostor zelo racionalno izkoriščen.

Malo pred polnočjo sva zelo trudna prispela v Leipzig. Leipziški kolodvor je med največjimi v srednji Evropi. To je ogromna, iz več obokov sestojeca hala, in bi lahko postavili vanjo ves Trzin. Kolodvor ima 26 peronov in prav gotovo še enkrat toliko toarnih tirov. Vsak dan pripelje v Leipzig 260 vlakov, prav toliko pa jih iz Leipziga tudi odpelje. Z velikih stenskih voznihih redov lahko hitro ugotoviš, s katerega perona odpelje in pripelje vlak, sami peroni pa so vidno oštevilčeni.

V kolodvorski recepciji sva dobila privatno sobo. Sredi noči sva se odpravila s tramvajem v trčetrtmilijonskem mestu iskat prenočišče. Najino hišno številko sva po enournem iskanju in gledanju pri slabi razsvetljavi hišnih tablic le našla. Prebudila sva ljudi in pokazali so nama tako težko pričakovani prostor za počitek. Stanovala sva pri družini, ki da vsako leto v času velesejma svojo spalnico na razpolago.

Na tehničnem velesejmu sva se zadrževala 4 dni. Ko sva si ogledala vse tekstilne stroje, nabrala prospekte in dobila vse informacije, za katere sva bila iz podjetja zadolžena, sva si ogledala tudi paviljone drugih držav. Najbolj veličasten je bil seveda paviljon Sovjetske zveze. Pročelje same zgradbe je zidano v slogu Kremlja. Največji poudarek razstavnega prostora je bil ogromen lunin globus z vsemi kraterji nam vidne in nevidne strani Lune, kakor jo je posnela

medplanetarna raketa, ki so jo spustili okrog Lune lansko leto.

Tudi Jugoslavija je razstavljala na Leipziškem velesejmu. — Obiskovalcem velesejma je bilo najbolj všeč sodobno pohištvo in lepo pakirane konzerve. Zelo pa so se ustavljali tudi pred razstavljenimi motornimi vozili tovarne Tomos. Kakor na vseh velesejmihi, so bile največje gneče na razstavnih prostorih tujih držav čeprav niso prikazovale nič boljših predmetov od vzhodnonemških.

Večkrat sva se pogovarjala s preprostimi ljudmi, ki so pridni in delavni, vsi pa so odločno proti vsakršni vojni. Niso še pozabili bombardiranja Leipziga med drugo svetovno vojno. Živo jim je še v spominu 4. december 1944, ko so zavezniška letala razrušila skoraj polovico mesta, in je bil Leipzig od enega do drugega konca v ognjenih plamenih. Še danes pravijo meščani, da je bil srečen tisti človek ki je ta dan ostal živ. Po 15 letih je sezidanih že mnogo novih zgradb, vendar se še danes vidijo ogromne čistine sredi mesta, kjer so svoj čas stale hiše. Ljudje se zelo zanimajo za dogodke po svetu, mnogo vedo povedati o osvobodilnih gibanjih na afriški celini. Zelo pa me je začudilo, ko so naju spraševali, če so pri nas tovarne še v privatnih rokah. Maršala Tita in Jugoslavijo poznajo vsi, notranji politični stroj naše države pa le malo-kdo. Ko sva jim razložila, kakšen socializem imamo pri nas in kako upravljajo podjetja sami delavci, preko delavskih svetov, jim je bil naš način socializma zelo všeč.

Slovenska filharmonija

pride v ponedeljek, 23. maja ob 20. uri

K O N C E R T

v Cankarjevem domu. Sodelovali bodo prvaki Opere Bukovčeva, Čuden in Kovač. Dirigent Zvonimir Ciglič. Vstopnice dobite v Turističnem društvu.

PREKLIC

Opozarjam, da nisem plačnik dolgov, ki jih dela moja žena Franciška.

Špendal Anton,
Brezje pri Trzinu

Nekaj, s čimer se v Vzhodni Nemčiji nisva mogla pohvaliti, pa je hrana. Imajo čisto svojo kuhinjo, ki ni našemu okusu prav nič pogodu. Juho servirajo kar v skodelici za čaj, vendar to ni goveja juha, kakor pri nas, temveč tekočina, v kateri je bilo vse — od čebule in buče do limone. Ko sem to jedel, res ni-

AVTOBUSNI VOZNI RED

Vozni red ob delavnikih

TRŽIČ—KRANJ—LJUBLJANA

Velja od 1. VI. 1960 dalje.

Tržič	4.45	5.10	5.50	6.10	6.30	6.45	7.20	8.15	9.00	10.15	11.30	12.45	13.00	13.30	14.30	15.30	16.30	17.30	18.30	19.30
Kranj	5.15	5.45	6.20	6.45	7.05	7.20	7.55	8.50	9.35	10.50	12.05	13.05	13.35	14.05	15.05	16.05	17.05	18.05	19.05	20.05
Ljubljana	5.50	6.20	6.55	7.20	7.40	7.55	8.30	9.25	10.10	11.25	12.40	13.55	14.10	14.40	15.40	16.40	17.40	18.40	19.40	20.40

* vozi šele od 15. sept. 1960 do 15. junija 1961. Do tedaj pa vozi od 1. junija do 15. sept. Porečan (ob 4.30 iz Tržiča).

LJUBLJANA—KRANJ—TRŽIČ

Ljubljana	6.00	7.00	8.30	9.30	10.40	11.00	11.45	12.00	12.45	13.25	14.30	15.00	16.00	17.00	17.30	18.00	18.30	19.00	20.30	22.00
Kranj	6.40	7.40	9.10	10.10	11.20	11.40	12.25	12.40	13.20	14.00	15.10	15.40	16.40	17.40	18.10	18.40	19.10	19.40	21.10	22.40
Tržič	7.10	8.10	9.40	10.40	11.50	12.10	12.55	13.10	13.50	14.30	15.40	16.10	17.10	18.10	18.40	19.10	19.40	20.10	21.40	23.10

* vozi vsak dan razen sobote

Nedeljski vozni red

Tržič	5.10	6.20	7.20	9.00	11.00	13.00	15.00	17.30	18.30	19.30	20.00	Ljubljana	7.00	9.00	9.30	11.00	13.00	15.00	17.00	18.00	19.00	22.00	24.00
Kranj	5.45	6.55	7.55	9.35	11.35	13.35	15.35	18.05	19.05	20.05	20.35	Kranj	7.40	9.40	10.10	11.40	13.40	15.40	17.40	18.40	19.40	22.40	0.40
Ljubljana	6.20	7.30	8.30	10.10	12.10	14.10	16.10	18.40	19.40	20.40	21.10	Tržič	8.10	10.10	10.40	12.10	14.10	16.10	18.10	19.10	20.10	23.10	1.10

* vozi tudi ob sobotah

Vozi ob delavnikih

TRŽIČ—KOVOR—KRANJ—LJUBLJANA

Tržič	5.00	6.20	14.20	21.40	22.20	Ljubljana	—	12.25	—	—	—
Kovor	5.10	6.30	14.30	21.50	22.30	Kranj	5.00	13.00	14.20	21.00	22.20
Podbrezje	5.20	6.40	14.40	22.00	22.40	Podbrezje	5.15	13.15	14.35	21.15	22.35
Kranj	5.35	6.55	14.55	22.15	22.50	Kovor	5.25	13.25	14.45	21.25	22.45
Ljubljana	6.10	—	—	—	—	Tržič	5.35	13.35	14.55	21.35	22.55

TRŽIČ—LEŠE

Vozi ob delavnikih

Tržič	5.00	6.20	13.00	14.20	22.20
Leše	5.15	6.35	13.15	14.35	22.35
Leše	5.20	7.30	13.20	14.40	22.40
Tržič	5.35	7.45	13.35	14.55	22.55

TRŽIČ—PODLJUBELJ

Vozi ob delavnikih

Tržič	6.20	13.00	14.20	22.20
Podljubelj	6.35	13.15	14.35	22.35
Podljubelj	5.20	7.30	13.20	15.00
Tržič	5.35	7.45	13.35	15.15

TRŽIČ—GORIČE

Vozi ob delavnikih

14.20	22.20	odhod	Tržič	prihod	5.40	15.25
14.45	22.45	prihod	Goriče	odhod	5.15	15.00

TRŽIČ—CELOVEC

Vozi vsako sredo, četrtek in nedeljo od 5. maja do 30. okt. 1960

12.30	odhod	Tržič	prihod	18.15
14.35	prihod	Celovec	odhod	16.00

TRŽIČ—POREČ

Vozi vsak dan od 1. junija do 15. septembra 1960

4.30	odhod	Tržič	prihod	22.30
5.30	—	Ljubljana	—	21.30
10.00	prihod	Poreč	odhod	17.00

TRŽIČ—KRANJ—LJUBLJANA—CRIKVENICA—SELCE

Vozi vsak dan

Velja od 1. junija do 15. septembra 1960

km	5.40	odhod	TRŽIČ	prihod	23.15
42	6.50	prihod	Ljubljana	odhod	22.10
	7.05	odhod		prihod	22.00
96	8.05	prihod	Postojna	odhod	21.00
	8.15	odhod		prihod	20.50
176	10.05	prihod	Rijeka	prihod	18.50
	10.15	odhod		odhod	19.00
214	11.05	prihod	Crikvenica	odhod	18.90
217	11.10	prihod	SELCE	odhod	17.50

sem vedel, ali jem juho ali čaj. Tudi solate nisva prenesla; za solato so nama servirali sladko bučo ali kumare. Najbolj sva se še sprijaznila na dunajskimi zrezki, ki sva jih jedla kar nekaj dni zapored. Obroki so bili še enkrat manjši od naših, zato sva večkrat kar dvakrat kosila ali večerjala. — Nasplošno pojedjo ljudje polovico manj od nas, vendar to ni nič drugega, ko so prehrambeni artikli enkrat do trikrat dražji kot pri nas. Nikjer nisva videla, da bi kdo ne pojedel vsega, kar je naročil, kar pa pri nas ni v navadi. Vzhodni Nemci pojedjo mnogo krompirja, jedo ga pri vsaki jedi, kot pri nas kruh. Njihov kruh je črn in gost, za malico pojedjo nekaj tanko odrezanih koščkov, namažanih z maslom. Niso se mogli načuditi, ko sva v veleseljski okrepčevalnici pojedla za malico s seboj prineseno štruco belega kruha in precej velik kos salame. Vina skoraj ne pijejo, le v izrednih priložnostih, ker je petkrat dražje kot pri nas. Ko sva v restavraciji naročila steklenico vina, sva postala splošni predmet pozornosti. Vsi pijejo pivo, ki je poceni, močnejše in boljše od našega. Sadja v spomladanskem času ni mogoče kupiti, pomaranče pa so zelo redko naprodaj, zato sva vse pomaranče, kar sva jih prinesla s

seboj, podarila otrokoma družine, kjer sva prenočevala.

Industrija je v Vzhodni Nemčiji močno razvita in je mnogo tehničnih predmetov do 30 % cenejših kot pri nas. Daleč naokrog so poznani dobri fotoaparati in ostali fotografski pribor. Mnogo je tudi trgovin z gospodinjskimi aparati in ostalim tehničnim priborom. Cene tekstilu so približno enake našim, le da je manj izbire kot pri nas. Motorizem in avtomobilizem še ni tako močno razvit kot na zahodu in je z ozirom na ceno, ki je po primerjavi zaslužka enaka našim cenam, tudi boljše situiranim ljudem avto teže dosegljiv. — Nasprotno pa so usluge za prevoz potnikov na vlakih, avtobusih in tramvajih zelo poceni. Mnogo na boljšem pa so pri nas upokojeenci.

V Vzhodni Nemčiji dela moški do 65. leta, ženska pa do 60. leta. Vendar ne dobi delavec, ki se upokoji, niti polovico toliko pokojnine, kolikor je zaslužil, ko je bil zaposlen. V restavraciji sem videl po 70 let stare natakarje, ki so stregli gostom, mnogi upokojeenci namreč delajo po upokojitvi naprej, ker poleg redne plače lahko še dobijo pokojnino. Otroški dodatki so pri nas malenkostno višji, mnogo več pa dobi v Vzhodni Nemčiji žena, ki rodi otroka, saj dobi

več kot dve plači. Kot po vseh mestih, so bile tudi v Leipzigu v času veleseljstva gneče na avtobusih, tramvajih, v hotelih in restavracijah. Tudi otroci niso nič boljši od naših; kjer so slišali kakšno tujo govorico, že so bili zraven, z vseh strani so nas zvedavo ogledovali, prosili za avtogram in tuji denar. Otrokom so bili posebno všeč naši kovanci za 10, 20 in 50 dinarjev.

Zadnji dan pred odhodom domov, sva si bolj podrobno ogledala mesto, kulturne in ostale zanimivosti. Mnogo zgodovinskih stavb je porušeni ali poškodovanih od vojne. Nekaj starih kulturnih spomenikov obnavljajo, dosti znamenitosti pa napol poškodovanih razpada iz leta v leto in čaka na obnovitev. Ogledala sva si muzej Georgija Dimitrova, moža, ki se je tako hrabro zagovarjal tu v Leipzigu pred nacističnimi sodniki. Mnogo pozornosti vzbuja živalski vrt s primerki redkih živali. Živalski vrt je odprt celo leto, tropske živali, ki ne prenesejo mraza, so v posebnih halah, ki jih umetno segrevajo tako, da v njih rastejo tudi tropske rastline. Ko prideš v tak prostor, se ti zdi, kot bi prišel v tropske kraje.

Družina, pri kateri sva stanovala, je bila zelo prijazna z nama. Oče je zaposlen v bližnji tovarni kot strojni tehnik, žena

pa doma gospodinja in vzgaja še dva majhna otroka. Dvakrat smo se zvečer zbrali pri mizi in kramljali o vseh mogočih stvarih, tudi stari oče in mati sta se vsedla poleg naju. Zelo so se zanimali, kako živimo pri nas in primerjali naš življenjski standard s svojim. Ko je napočil čas povratka domov, smo bili že dobri prijatelji. Obljubili smo si, da se bomo drug drugega spomnili s kakšno razglednico in se prav pristrčno poslovili.

Med vožnjo proti domu sva izkoristila dvourni postanek v Dresdenu in si ogledala mesto. Več kot en kvadratni kilometer prostora pred železniško postajo je zravnani in posejan s travo, pred vojno so stale tu lepe zgradbe in hoteli. Dalje sva našletela na kompleks polporušeni starih zgodovinskih zgradb, ki jih počasi obnavljajo. Petnajst let je že po vojni, vendar bodo imeli še dosti dela, preden bodo vse posledice zbrisane.

Tudi na Dunaju sva se malo ustavila; imela sva ravno toliko časa, da sva šla v kino in večerjat, ter s tem zapravila zadnje dnevnice. Po desetih dneh sva zopet prispela domov, ugotovila sva, da je lepo iti v svet, kjer marsikaj koristnega vidiš in se naučiš, še bolj pa si vesel, ko se zopet vrneš iz tujine domov.

A. R.